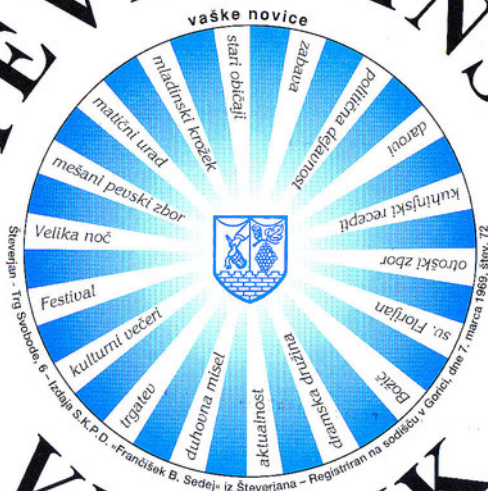

ŠTEVERJANSKI

VESTNIK

OPREMLJ: ČLANI DRUŠTVA »F.B. SEDEJ«
 UREDEJ: MARJAN DRUJFOVKA (glavni urednik), ANĐEJKA HLEDJE,
 IVAN VOGREČ, ELIANA HUBAR, KATJA DORNI, MARTINA HLEDJE,
 HADRIJANA CORSI, MARTINA VALENTINČIČ, ERIKA DORNI
 EDI HLEDJE (odgovorni urednik) - Lasten tisk

www.sedej.org

Spedizione in Abb. Postale Art. 2 comma 20/c. Luglio-Settembre 2001 Nr. 3
 legge 662/1996 - Filiale di Gorizia

Števerjan, Julij-September Leto XXX

Štev.

3

Čas trgatve se nagiba h koncu. Po kletih vre mošt, trte pa čakajo, da bodo z jesenskimi sapami izgubile še listje. Vinogradniki si lahko odpočijejo in razmislijo o preteklem letu, o delu in sadovih.

Neki gospodar je iskal delavcev za svoj vinograd. Nekatere je našel že zjutraj, druge opoldne, spet druge proti večeru. Sproti jih je pošiljal v svoj vinograd in se z njimi pogodil za en denar na dan. Tisti, ki so že od jutra delali, so godrnjali, češ da so prejeli enako plačilo, kakor oni, ki so v vinograd prišli šele proti večeru. Rekli so: »Ti zadnji so delali eno uro in si jih izenačil z nami, ki smo prenašali teže dneva in vročino.« Gospodar je enemu izmed teh odgovoril: »Prijatelj, ne delam ti krivice. Ali se nisi pogodil z menoj za en denar? Vzemi, kar je tvojega, in pojdi! Hočem pa tudi temu zadnjemu dati kakor tebi. Ali ne smem storiti s svojim, kar hočem? Ali je tvoje oko hudobno, ker sem jaz dober?«

Nebeško kraljestvo, pravi Jezus, je temu podobno. Vse preradi postavljamo nebeško kraljestvo nad oblake, namesto da bi ga začeli graditi že v svojih srcih. Evangeljske prilike ne smemo razumeti kot sanjski nauk o pravičnosti na svetu ali neizvedljivo ekonomsko vodilo. Postavlja nas le pred vprašanje: ali zmore naše srce sprejeti odločitev gospodarja, ki je vse delavce enako plačal? Vsako človeško pravilo, vsak zakon se temu upira. In vendar vsebuje človeško srce zametek božje pravice, ki presega človeško: to je zakon ljubezni. Iščimo v sebi, kar je božjega: pokoravajmo se zakonu ljubezni, da ne bomo v drugih zaman iskali, kar v sebi pogrešamo. Morda je v nas kal zavisti, znamo biti škodoželjni, včasih ocenjujemo ljudi in dogodke po zunanjem izgledu, ker smo čezmerno vezani na materialne dobrine. Spomladi mora vinogradnik trto obrezati, da bo obrodila obilo sadu. Prav natančno ve, katere mladike mora odstraniti, da bo trti dal pravo rast. Tako se bodo razvile dobre mladike in jeseni bo vinogradnik užival bogato trgatve.

ALESSIO STASI

31. FESTIVAL "ŠTEVERJAN 2001"

PRAZNIK NARODNO ZABAVNE GLASBE

Prvi konec tedna v mesecu juliju je bilo v župnijskem parku med Borovci res živo. Daleč je že tisto leto, ko je prvič zazvenela glasba na števerjanskem prizorišču! Letos je potekal že enaintrideseti festival narodnozabavne glasbe po vrsti. Ta pomembna zamejska prireditev je presegla vsa optimistična pričakovanja in nedvomno sodi k prazničnim dnevom vsakega zamejca, ki ljubi tako glasbo.

Kljub slabi vremenski napovedi, je lepo vreme sprejemalo vse tri tekmovalne večere in smo lahko dobesedno uživali ob zvoku polk in valčkov na tem lepo urejenem briškem prizorišču. V petek, 6. julija, in v soboto, 7. julija, sta bila na sporedu predfinalna večera, kjer se je pomerilo 19 ansamblov, v nedeljo, 8. julija, pa je padel zastor na 31. Festival »Števerjan 2001« s finalnim delom in podelitvijo nagrad. V prvih dveh tekmovalnih večerih je komisija za glasbo (Bertl Lipusch, Franc Lačen, Danilo Čadež, Janez Per, Tullio Možina, Zoran Lupinc, Valentina Humar, Florijan Lango, komisiji je predsedoval predsednik društva Mihael Corsi) prepustila v finalni nedeljski del dvanajst ansamblov. Letos je bila kvaliteta izvirnih melodij nad povprečjem prejšnjih let.

Marsikateremu ansamblu je na odru zaigrala svoje tudi trema, saj je za nekatere predstavljal to prvi uradni nastop. Nagrade, ki jih je letos poklonila ustanova Rai – postaja Trst A, pa so si zaslužili:

- najboljši ansambel festivala (2.000.000 lir): Vitezi celjski iz Celja;
- občinstvo (1.000.000) je nagradilo Kvintet Dori iz Rimskih toplic;
- najboljšo vokalno izvedbo (700.000 lir) je imel ansambel Tornado iz Pruja;
- najboljši kvintet (500.000 lir) pa ansambel Razpotnik iz Domžal;
- najboljši trio (300.000 lir) je bil Lipovšek iz Velenja;
- najboljši debitant (300.000) ansambel Izvir iz Dobrne;
- najlepšo melodijo (300.000) pa je imel ansambel Cvet iz Radeč.

Komisija za besedilo (Milan Jež, Leonard Katz, Irma Rauh in Franka Padovan) je nagradila Bernarda Miklavca za pesem Metla poštenja, ki jo je izvajal ansambel Izvir. Slednja je podelila nagrado v višini enega milijona lir, ki jo je dalo na razpolago društvo SAZAS iz Ljubljane.

Večer sta mojstrsko povezovala že ustaljena napovedovalca Janez Dolinar in Betka Šuhel.

Organizator je nad letošnjim uspehom presenečen, ker je bil odziv občinstva enkraten. Petkov in sobotni večer sta bila nenavadno dobro obiskana. Za nedeljski finale pa so prvi poslušalci prihajali med Borovce že v zgodnjih popoldanskih urah. Poleg tega so nedeljski del prireditve počastili številni častni gostje, med katerimi naj omenimo generalno konzulko RS v Trstu Jadranko Šturm Kocjan, odbornika za kulturo goriške pokrajine g. Marangona, predsednika Svetovnega slovenskega kongresa za Italijo Marjana Terpina, predsednika ZSKP Damjana Paulina, domačega župnika Antona Lazarja, župana Hadrijana Corsija, podžupana Dominika Humarja in odbornico za kulturo Anko Černic.

Obiskovalcem festivala je bil na voljo obširen bilten o festivalu in delovanju društva Sedej. Brošuro, ki obsega 52 črnobelih pa tudi več barvnih strani, je izdala ZSKP, uredili pa so jo člani odbora. Brošura vsebuje fotografije vseh nastopajočih ansamblov, seznam vseh dosedanjih nagradencev festivalov in fotografije skupin, ki delujejo v okviru društva. Letošnjo uvodno misel v brošuro je prispeval dolgoletni prijatelj tega festivala Tullio Možina.

Letošnji festival so podprli številni pokrovitelji: ZSKP iz Gorice, RAI - Radio Trst A, Briška gorska skupnost, Adriano Corsi Srl, Kmečka banka in TV Primorka. Posebno podporo so še zagotovili: pekarna Skorianz, trgovine Kosič, gradbeno podjetje Hlede Alojz Ivan, podjetje Terpin Spa, vinogradniki Manià Gianni, Humar Marino in Marčelo, Komjanc Simon, Mužič Ivan, Maraž Ivan, Prinčič Robert, Prinčič Mihael, PZKZ La buona terra, zadruga Št. Florjan, bar Piemontese, mehanična delavnica Lutman Marko, supermarket Komauli srl, Euro diplomat hotel & Euro restaurant, Bramo legnami srl, Tmedia, Service sistem, Merkator, zadruga banka Doberdob in Sovodnje. Cenjenim darovalcem se pristočno zahvaljujemo.

Za razsvetljavo med Borovci je poskrbel Branko Terčič, odrsko sceno je uredil priznani slovenski umetnik Jože Napotnik. Amplifikacijo sta urejala Niko Klanjšček in Mice Karov s sodelavci, ki so se odlično izkazali. Za vso skrb in profesionalnost, ki so jo pokazali, si zaslužijo vsi omenjeni pristočno pohvalo.

Gost nedeljskega večera je bila skupina Čuki, ki je dobesedno vžgala že tako veselo in sproščeno praznično vzdušje. Čuki so zaigrali nekaj železnih melodij iz svoje pop scene, zatem pa so se podali na področje narodnozabavne glasbe in njihov nastop je dosegel višek z izvedbo poznane Ferrari polke.

Nenazadnje naj omenimo tudi slikarsko razstavo goriškega umetnika Roberta Faganela, ki je krasila notranje prostore Sedejevega doma. Faganel se nam je tokrat predstavil z različnimi ciklusi slik, ki ponazarjajo naravo, razna njegova potovanja po Italiji in tujini.

Ob koncu čutimo dolžnost, da se zahvalimo številnim Števerjancem, fantom in dekletom, ki neutrudno skrbijo za brezhiben potek tako pomembne zamejske manifestacije. Mislim, da ni bilo še nobenemu obiskovalcu žal za obisk na našem prazniku v tej prelepi briški vasi, saj je vsak festival s svojimi melodijami, ansambli in gostom le enkratno doživetje, ki se vsakomur nepozabno vtisne v spomin.

Števerjanski festival ni le glasbeno tekmovanje, temveč je odskočna deska za mlajše generacije, ki se ukvarjajo z domačo pesmijo in tako ohranjajo svojo identiteto.

Števerjan je čisto preprosto povedano treba doživeti!

RAZVEDRILI SMO SE

Mlade Števerjanke in Števerjanci smo se v tednu od 11. do 17. junija 2001 zopet zbrali v prostorih Sedejevega doma, kjer se je odvijal Športni teden 2001. Res, da odziv ni bil eden najboljših, mogoče zato, ker je mladina danes zaposlena z drugimi dejavnostmi, a tisti, ki smo se zbrali, smo se imeli kar lepo.

V ponedeljek, 11. junija, se je odigralo srečanje v dami. Zmagovalec je bil Nikolaj Pintar, ki je premagal drugouvrščenega Aljoša Dorni. Na tretje mesto se je uvrstil Tadej Lango. Naslednji dan so se lahko prisotni pomirili v namiznem tenisu. Tokrat je bilo več tekmecev, zato smo odigrali precej tekem, preden smo slavili zmagovalca. Pri dekletih se je na tretje mesto uvrstila Karin Dorni, za prvo in drugo pa sta se borili Isabel Manià in Evelin Bulfoni; slednja je bila uspešnejša in si je priborila prvo nagrado. Pri fantih se je izkazal Manuel Pintar, ki je premagal Filipa Hledeta; Luka Klanjšček pa se je moral zadovoljiti s tretjim mestom. Pri otrocih je Tadej Lango premagal Nikol Dorni.

V četrtek je bilo med Borovci na vrsti tučenje. Trojico, ki je zbrala največ točk, so sestavljali Martin in Marjan Drufovka ter Gianni Manià (48 točk). Drugo mesto so zasedli Silvan in Rinaldo Dorni ter Marko Lutman (36 točk). S tretjim mestom pa so se morali zadovoljiti Edi Lutman, Roman in Martin Komjanc (34 točk). Med posamezniki je zbral največ točk Martin Drufovka (18), takoj za njim pa Edi Lutman (16 točk) in Rinaldo Dorni (14 točk). Sodelovali sta tudi dve ženski ekipi. Zmago je slavila skupina, ki so jo sestavljale Isabel Manià, Evelin Bulfoni in Karin Dorni, članice druge trojice pa so bile Katerina Kovic, Hadrijana Corsi, ki jo je kasneje zamenjala Helena Klanjšček, in Katja Dorni.

V petek so bile na vrsti Igre brez meja. Najprej smo se pomerili s tekom v žaklijh. Prvo mesto je pri otrocih zasedel Tadej Lango, sledili pa so mu Nikol Dorni, Gabrijel Lango ter Liza Terčič. Med fanti je zmagal Filip Hlede, sledila sta mu Gianni Manià in Aljoša Dorni. Dvojica, ki je prva prišla na cilj z jabolko med čeli, je bila Nikol - Katja, takoj za njo pa Aljoša - Tadej in Gabrijel - Liza. V drugem krogu sta zmagala Gianni in Liza, nato pa Franka in Andrejka. Za šalo sta se Andrejka in Franka borili proti Gianniju in Martinu ter zmagali. Sledilo je iskanje češenj z usti v vodi ter bombonov v smetani. Zmagali so Martin Drufovka, Tadej Lango in Katja Dorni. Ti so premagali Aljošo in Nikol Dorni ter Giannija Manià.

V soboto je bila na vrsti briškola. Pršut je osvojila dvojica Luka Klanjšček - Manuel Pintar, s kolesom sira sta se morala zadovoljiti Jurij Hlede in Gianni Manià. Na tretje mesto sta se uvrstila Martin Komjanc in Ivan Vogrič, ki sta odnesla salami. Športni teden se je zaključil s tradicionalnim moškim nogometom. Na igrišču San Luigi smo si lahko ogledali tekmo med Britofom in Dolenjim koncem. Zbralo se je veliko število igralcev, a tudi navijačev ni manjkalo. Člani ekipe Britofa so bili: Marjan in Martin Drufovka, Aljoša Dorni, Saša Hlede, Andrej Marassi, Danijel Miklus, Fulvio Devetak, Devid Miklus, Simon Terpin in Martin Komjanc; člani Dolenjega konca pa: Roman Komjanc, Filip Hlede, Matej, Martin, Manuel in Nikolaj Pintar, Manuel Makuc, Matija Faganel, Ivan in Patrik Komjanc ter Aleksander Pintar. Po par letih si je prvo mesto priboril letos zaselek Britof z rezultatom 6:4. V prvem polčasu je bil rezultat 2:2 (3' in 10' - Manuel Makuc, 22' - Simon Terpin in 28' - Saša Hlede). V drugem polčasu pa so se zadetki podvojili (26' - Danjel Miklus, 44' - Manuel Makuc, 47' - Saša Hlede, 48' - autogol Marjan Drufovka). Ker je bil rezultat ob koncu tekme izenačen, sta ekipi odigrali še dva naknadna polčasa, vsak po deset minut. Britofu je uspelo zadeti še dva gola s Simonom Terpinom in Martinom Komjancem in premagati Končarje.

Vse je steklo v najboljšem redu, čeprav menim, da bomo morali v Športni teden uvesti kako novo igro tako, da se bo pridružilo več mladih.

KATJA DORNI

MALO ŠPORTA PRED POČITNICAMI

Letos je nogometni turnir Med zaselki imel nekaj sprememb, saj se je odvijal na igrišču pri telovadnici Športnega združenja Olympia v Gorici. Tekme so potekale ob 18.30 oz. ob 19.30, in sicer od srede, 25. julija, do torka, 31. julija. Ekipe so sestavljali štirje fantje in po želji tudi eno deklet. V prvem krogu so bile ekipe z Jazbin, Križišča in Valerišča, v drugem pa Bukovje, Ašči ter Ščedno.

Prva dva zaselka, ki sta se pomerila, sta bila Ščedno in Ašči. Zmagala je skupina Ašči z rezultatom 7:4. V ekipi Ščednega so igrali: Marjan in Martin Drufovka, Danjel, Devid in Damjan Miklus; nogometaši ekipe Ašči pa: Christian in Rayan Gravnar, Manuel Terpin, Dimitri Nicolosi in Simon Černic (dovoljen je bil tudi en igralec, ki ne biva v zaselku). Ob 19.30 pa so se Jazbinci (Edi Skok, Marino Buzzinelli, Patrik in Ivan Komjanc, Manuel Komic, Gerardo Falcicchia, Cristiano Delise) borili proti Križišču (Aljoša, Rinaldo, Damjan in Katja Dorni, Saša Hlede, Fulvio Devetak ter Ivo Špacapan) in zmagala s 7:2.

Naslednji dan je Bukovje premagalo Ščedno z 11:5. Zaradi premajhnega števila igralcev v zaselku Valerišče, se je slednje združilo z ekipo Bukovje (ekipo so sestavljali: Filip in Martina Hlede, Martin Pintar, Evelin Bulfoni, Manuel Makuc, Aleksander Pintar, Peter Panovac in Isabel Maniá). Ekipe, ki bi morale igrati proti Valerišču, so zato avtomatično zmagale. V ponedeljek, 30. julija, se je ob 19.00 odvijala tekma med ekipama Ašči - Bukovje. Zmagalo je Bukovje, ki se je naslednjega dne borilo proti Jazbinam za prvo mesto. Za tretje mesto pa sta tekmovala zaselka Ašči in Križišče. Tako je tretje mesto zasedel zaselek Ašči, drugo Bukovje, prvo mesto pa Jazbine. Najboljši strelec turnirja je bil Manuel Terpin, saj je zadel kar 12 golov, najboljši vratar je bil Matija Faganel, najboljši igralec Martin Pintar, posebno priznanje oz. nagrado za najboljšo deklet pa je prejela Evelin Bulfoni.

KATJA DORNI

POLITIKA IN MANJŠINE: ljubezen ali brezbržnost

V sredo, 1. avgusta 2001, je bila v gostilni Koršič na Sovenci predstavitev knjige *Politica e minoranza: amore o indifferenza* (Politika in manjšine: ljubezen ali brezbržnost), ki jo je napisala tržaška raziskovalka dr. Vida Valenčič. Knjigo je izdal Krožek za družbena vprašanja Virgil Šček in je drugi del študije, ki je bila izdana lani z istim naslovom. Študija spada v zbirko t.i. »belih priročnikov« in je namenjena predvsem italijanskim bralcem, z namenom, da bi se tudi med večinskim narodom širilo znanje o slovenski manjšini v Italiji. Na predstavitvi knjige so bili prisotni zamejski politiki in kulturni delavci, poleg teh pa tudi politični tajnik Južnotirolske ljudske stranke dr. Sigfried Brugger.

Avtorica je na predstavitvi svojega dela povedala, da gre za primerjalno sociološko študijo o treh etničnih političnih manjšinskih strankah v Italiji. V veliko pomoč pri pisanju knjige ji je bil obisk pri francoskih predstavnikih stranke Union Valdotaïne, kot tudi srečanje z nemškimi političnimi predstavniki Južnotirolske ljudske stranke in z njihovimi volivci; v veliko pomoč pa so ji bili pogovori z zgodovinskimi predstavniki Slovenske skupnosti.

O knjigi so spregovorili še nekdanji politični tajnik stranke Slovenske skupnosti Ivo Jevnikar, ki je tudi urednik zbirke t.i. »belih priročnikov«, deželni tajnik stranke dr. Andrej Berdon. Dr. Drago Štoka je orisal zgodovino Slovenske skupnosti, v imenu števerjanske občine pa je pozdravil župan in pokrajinski predsednik SSk, Hadrijan Corsi.

Iz naše bližnje preteklosti...

TRGATEV DANES IN VČERAJ

*Že čriček prepeva
ne more več spat.
V trgateg vevle.
Spet pojdemo brat.*

Tako se glasi prva kitica pesmi, ki jo je zapisal o svojih vinorodnih krajih na Štajerskem, naš veliki mož – škof Anton Martin Slomšek.

V naših modernih briških vinogradih, kjer gojimo različne vrste grozdja, se začne trgateg že od zadnjih dni avgusta dalje. Volovsko vprego in lesene posode je danes zamenjal traktor z velikim okovanim vozom ali prikolico. Brente, koše in razno leseno posodo, so zamenjali plastični zaboji raznih barv, največ je rdečih, z ročaji, da jih po plantah trgači lažje premikajo in brez večjega napora nakladajo na voz ali na prikolico. Polne zaboje sočnega grozdja odvažajo lastniki s traktorjem v določeno vinsko klet. Veliko naših vinogradnikov proda grozdje v razne zasebne kleti v bližnji okolici. Nekaj naših kmetovalcev ima doma lepo urejeno vinsko klet z vsemi modernimi pripomočki za predelavo grozdja v mošt, oziroma v novo vino, ki ga po dokončanem vretju ustekleničijo in ga potem prodajajo širom po Evropi in še dalje.

V času trgatve, se nam starejšim vaščanom vračajo spomini na tiste čase ob trgatvi, ko je bilo po naših vinogradih prijetno kramljanje in veseli smeh skoro samih mladih trgačev. Prevladovalo je petje domačih viž, ki je zajelo tudi starejše. Ob veselem petju in smeju smo z mladostno zagnanostjo trgali grozdje in polnili košare in brence (brente), ki so jih mlajši moški praznili v lesene orne in škafe na vozu, kraj kolovoza. Polne posode grozdja na vozu so potegnili vpreženi voli in jih odpeljali v domačo klet ter ga odložili v velik lesen čeber, ki mu po domače pravimo plavnik. Po večerji je med trgači zavladalo neko obredno vzdušje; po navadi sta si dva za to delo določena moška sezula čevlje, si umila noge in zlezla v plavnik tlačiti grozdje. Iz odprtine pri dnu plavnika je odtekal sladki mošt v nizko leseno posodo, ki so ji stari Števerjanci pravili »šempla«. Tlačenje grozdja z nogami je bilo naporno delo, zahtevalo je veliko telesne sile. Večkrat se je tako delo zavleklo do polnoči. Po končanem opravi se je takim delavcem postreglo s krožnikom domačega pršuta z zagozdo domačega kruha ter z glažem lanskega vina.

To so le spomini na tiste lepe in prijetne, pa tudi truda polne čase, ob času trgatve, ki bodo šli samo še v zgodovino našega vinorodnega Števerjana.

Danes opravlja tako naporno delo sadni mlin na električni pogon. Prečiščeni mošt, ki priteče skozi gumijasto cevko polni velike sode. O domačem pršutu ni več sledu. Najeti trgači, ki niso vsi domačini, imajo določeno sindikalno plačane ure dela. Malico si prinesejo s seboj. Po vinskih brajdah ni več veselega petja, le zamolklo padanje grozdja v plastične zaboje. Tudi trgateg je postala industrializirana zadeva.

Le domači ptički, zlasti kosi, si v zgodnjih jutranjih urah, privoščijo sladkega grozdja. Čez dan do večera se pred ropotanjem traktorjev umaknejo v krošnje košatih dreves ali v zatišje gostega grmičja. Po končani trgatvi bodo naši krilati prebivalci spet svobodno letali v prazne vinograde in si poiskali še kaj jagod, ki so ostale na trtah ali na tleh.

ADA GABROVEC

LETINA 2001

Posebnost letošnje trgatve je njena različnost. V naših krajih se je namreč zgodilo tako, da smo imeli grozdje v določenih krajih zrelo že ob koncu meseca avgusta, v drugih pa je to dozorelo šele kakih deset dni kasneje; nekje so trte trpele sušo, drugod pa ne, in spet so nekateri vinogradi imeli preveč grozdja, drugi pa komaj zadosti. Rekel bi, da je imela vsaka kmetija različno trgatvev in mogoče je prav to povezano z načinom dela vinogradnika.

Letos se je lepo prepoznala resnost vinogradnika. Tisti, ki ni preveč obremenil trte, je imel letos dovolj grozdja in je bilo to zgodaj zrelo. Tak rezultat je bil mogoč, če se je gledalo vnaprej, to pomeni, da se je že po lanski trgatvi začelo sistematično obrezovanje in se je to nadaljevalo spomladi pri čiščenju mladih poganjkov. Nekateri vinogradniki so bili tako daljnovidni, da so že poleti odstranili preobilno grozdje ali vsaj tisto svetega Martina, katerega je bilo letos na pinotih zares veliko. Zavedati se moramo, da so časi, ko se je prodajalo vsako vino, že dalj časa mimo. Danes se vino dobro proda samo, če ustreza določeni kvaliteti in to jo pridobimo samo, če resno delamo v vinogradu.

Resnost vinogradnika se je prepoznala tudi glede suše: tisti, ki je pred nasadom trt globoko prekopal zemljo, tako da se je ta v deževnem obdobju dobro napojila, ni imel nobenega problema s sušo. Na nekaterih krajih pa so bili problemi s sušo zares veliki, saj so trte skoraj ovenele in seveda v tem primeru grozdje ni dozorevalo.

Zaradi vseh teh vzrokov imamo tudi letos različne kvalitete grozdja in vina. Kjer je vinogradnik vestno opravljal svoje delo in trte niso trpele nobenega pomanjkanja, je kvaliteta letošnje letine zares odlična.

Glede vremena je treba povedati še to, da se naše podnebje spreminja v suha in deževna obdobja. Tudi letos smo imeli nekoliko deževno pomlad, potem pa suho in vroče poletje, sedaj pa zopet dežuje. Na vsak način nam letos vreme ni preveč nagajalo v času trgatve, saj smo mirno potrgali vse bele sorte, tudi če je bilo nekaj deževnih dni vmes, toda lepo vreme in veter sta grozde takoj posušila.

Vročina je bila letos poleti izredna in je trajala dolgo časa; zadnja taka je bila pred 130 leti. Mogoče to ni bilo preveč ustrezno za kvaliteto grozdja, saj je sonce povzročilo tudi letos opekline posameznih jagod. Škoda, da niso bili v drugi polovici avgusta vroči dnevi in hladne noči, ker bi tako vreme pozitivno vplivalo na kvaliteto grozdja in seveda tudi vina.

IVAN VOGRIČ

DNEVI POEZIJE IN VINA

Festival »Dnevi poezije in vina« je v Medani že peto leto zapored pritegnil v to prijetno in vabljivo okolje Goriških brd prodorne in samosvoje mlajše pesniške glasove iz Evrope in od drugod. Na večerih, popestrenih z glasbenimi koncerti in pokušnjami vrhunskih vin, smo lahko prisluhnili verzom in tvorili prostor sproščenega dialoga, srečevanja, človeškosti in tankočutnosti.

V četrtek, 23. avgusta, so nekateri pesniki iz Italije, Finske, Slovenije, Poljske in Amerike obiskali nas zamejske Slovence v gostilni Luka na Jazbinah in s tem simbolno razširili prizorišče dogajanja festivala onkraj slovenskih meja.

Iz naše bližnje preteklosti...

Iz Briškega časnika...

PIŠI MI, MEDANA...

V organizaciji knjižne zbirke Beletrina, kulturno-umetniških društev Merediani in Opoka ter Občine Brda se je med 21. in 26. avgustom v Medani odvijal peti mednarodni pesniški festival *Dnevi poezije in vina*. Festival je obiskalo skoraj trideset mladih pesnikov s celega sveta, bogata mešanica zanimivih piscev, ki so skupaj z drugimi udeleženci festivala znatno popestrili vzdušje v Medani.

Prvi tovrstni festival se je dogodil leta 1996, po iniciativi Aleša Štegerja iz Beletrine, Saša Jovanoviča ter Aleksa Klinca v Medani. Aleks Klinec, ki je med drugim odgovoren za logistiko je nekakšen "organizator na terenu". Pravi, da je letos predvsem opazna boljša organizacija, kar je posledica nabranih izkušenj prejšnjih let. Na festival prihaja vedno več ljudi, pogosto se vračajo pesniki, ki so v prejšnjih letih že nastopali. Festival postaja po svetu vse bolj znan, organizatorji pa se trudijo vsako leto sestaviti čimbolj zanimiv in pester program.

Izbor pesnikov poteka tako, da se organizatorji posvetujejo z ljudmi, ki imajo v svojih državah dober pregled nad literarnim dogajanjem. Glede na priporočila le teh organizatorji izberejo mlajše pesnike, ki so že dosegli svojo prvo objavo in izražajo velik pesniški potencial. Doslej je v Medani med na Dnevih poezije in vina nastopilo že stoštirideset mladih pesnikov s celega sveta. *"To je najbolj sproščen, razgiban in nemoreč pesniški festival v Evropi, poln prijaznih ljudi. Festival je za našo državo Slovenijo zelo velikega pomena, kajti na tem festivalu se zbiračo nadarjeni pisci celega sveta, ki bodo v prihodnosti imeli v svojih državah gotovo velik vpliv."*, pravi pesnik in soorganizator Jurij Hudolin iz Beletrine.

Letošnji festival je vseboval kar nekaj novosti, obiskovalci so denimo degustirali vina briških vinarjev, ob večerih se je pri Kincu, po končanem branju na Gradnikovi domačiji, vrtelo slovenske filme. Festival je bil letos tudi prizorišče premiere dokumentarnega filma o festivalu v Medani z naslovom *"Piši mi, Medana... piši mi, ljubezen"*, ki je bil posnet leta 1996, na prvih Dnevih poezije in vina. V četrtek zvečer so vrteli dokumentarec iz Poezije Ekspres - literarni vlak, ki je lani nadomeščal festival v Medani.

Festival je ponujal prostor za še kaj več kakor zgolj klasično branje pesmi. Madžarski umetnik Peter Zilahy je predstavil svoj CD-rom, dinamično zmes slik, zvokov in teksta. Mladi pesnik organizacijo festivala zelo pohvalil. Po njegovem mnenju je bila veliko bolj profesionalna kakor na drugih podobnih festivalih, ki jih je obiskoval. Iz Estonije je prišel pesnik Karl Martin Sinijarv, čigar pesmi so uživale veliko odobravanja publike. Slovenija se mu je zdelala zelo fascinantna predvsem zaradi mešanice avstrijske in italijanske kulture skupaj z močnim vplivom slovanskosti ter zaradi raznolikosti slovenskih pokrajin. V Sloveniji je po njegovih besedah zajeta prav bistvo Evrope. "Bog je moral biti pijan, ko je ustvaril Slovenijo." je dejal. Vsi pa so bili posebej zadovoljni s hrano in seveda - z vinom.

Na letošnjem festivalu so glasbeniki ogromno prispevali k vzdušju festivala. Še posebej je izstopal nastop ameriške mezzosopranke Julie Randall Osborn. Mednarodni pesniški festival v Medani vsekakor kaže na določeno stopnjo fleksibilnosti. Tako je na izraženo željo - izven programa - nastopal angleški pevec s koreninami v Negeriji Eseh Isaacs. Z velikim veseljem se je med udeleženci v soboto družno ugotovilo, da je na programu zaključna zabava. Ljudje so se pridružili v zelo velikem številu, in ob glasbi Kvintona se je v Medani plesalo pozno, pozno v noč. Moč je bilo opaziti, da je Medana še več kot vina in poezije obrodila ljubezni...

Ida Udovič

PRAZNIK NEPOZABNEMU ZDRAVNIKU

24. avgusta je potekala deseta obletnica smrti dr. Iva Komjanca, zdravnika, ki je svoje življenje daroval za zdravljenje poliomeličnih in drugih bolnikov v bolnici v Malcesinah. Po rodu je bil dr. Komjanc Števerjanec, saj se je rodil leta 1924 na Mocverju. Nekaterim njegovim bivšim bolnikom se je porodila zamisel, da bi ob tej obletnici postavili ploščo v spomin na neutrudnega zdravnika prav na njegovi rojstni hiši. Odbor je pod vodstvom Saverija Rožiča v sodelovanju z zdravnikovimi nečaki celo leto skrbel za organizacijo tega slavlja, ki se je odvijalo v soboto, 25. avgusta. Na Mocverju se je ta dan zbralo res veliko ljudi: domačinov, zamejcev, bolnikov ter zdravnikov, ki so dr. Komjanca poznali in z njim sodelovali; prisotni pa so bili tudi župani vseh treh slovenskih zamejskih občin, župan z Dobrovega ter župan iz Malcesin.

Prva je spregovoril števerjanski župan Hadrijan Corsi, ki je sprejel goriškega nadškofa msgr. Dina De Antonija ter pozdravil vse prisotne in podal svoj spomin na delo dr. Komjanca. Nato je g. nadškof daroval sv. mašo; somaševalo je šest duhovnikov, med katerimi seveda tudi domači župnik Anton Lazar. V homiliji je nadškof spregovoril tudi nekaj besed o hvalevrednem delu dr. Komjanca, kako je znal sprejemati vsakega bolnika in mu pomagati. Pri sv. maši je pod vodstvom Danila Čadeža in ob orgelski spremljavi Hermana Srebrničja pel domači zbor, ki je z verskimi in drugimi slovenskimi pesmimi sodeloval tudi pri nadaljnjem slavlju. Kulturni spored sta popestrila Peter Gus in David Bandelli, ki sta igrala na violino in klavir, ter Sara Miklus in Jan Leopoli, ki sta z verzi povezovala razne točke programa. V imenu odbora je spregovoril Livjo Rožič; pobudnikom slavlja in vsem prisotnim se je nato zahvalila žena dr. Komjanca, prof. Mirjam Brumat, ki je tudi odkrila ploščo, blagoslovil pa jo je sam g. nadškof. Ta je bela, saj predstavlja belo zdravnikovo haljo, napis pa je zlat, saj je bilo njegovo delo vredno zlata. Sedanjí primarij bolnišnice v Malcesinah se slavlja ni mogel udeležiti, zato je organizatorjem poslal pismo, v katerem navaja svoje spomine na dr. Iva. Zatem so spregovorili še župan iz Malcesin ter dr. Martini, Komjančev sodelavec, ki je izrazil željo, da bi vsem zdravnikom, ki so poznali dr. Komjanca, ostal vedno v zgled; sledilo je ganjeno pričevanje predstavnikov bolnikov.

Ob koncu je v imenu organizatorjev spregovoril še Saverij Rožič, v imenu sorodnikov pa Simon Komjanc; slednji je tudi prebral telegram g. Marije, ki je še edina Ivova živeča sestra in živi v Kaliforniji.

Nad uspehom večera se je predsednik odbora Saverij Rožič res veselil: »Dr. Komjanc si je te oddolžitve s strani Števerjancev zaslužil. Ganilo me je, ko so ob končanem kulturnem programu vsi prisotni, a predvsem mladi, priskočili na pomoč in zgrabili za delo. To me je nadvse razveselilo. Prepričan sem, da si take pozornosti zasluži še marsikateri sovaščan.«

MARTINA VALENTINČIČ

OBJAVLJAMO PISMO, KI GA JE POSLALA GOSPA MARIJA IZ AMERIKE:

Predragi,

ko se želja po povratku v rojstni kraj neizprosno oglašja, a te v starosti preoceanske razdalje čedalje bolj oddaljujejo od vsega, kar si najdražjega zapustil ob odhodu, postaja domotožje glasnejše in bolečina v srcu skeleča.

Mocver, domača cerkev, mati, oče, sestre, bratje, sorodniki in znanci: vse to je kot zaklad iz mladih let zaklenjeno v globinah mojega srca. Prisilna izselitev v tuje, oddaljene kraje je srečo in toplino domačega ognjišča ugasila v meni in preizkušnja begunstva ni bila lahka.

Podobno usodo doživljajo tudi pribežniki na vaši meji, zato prosim Boga, naj bi velesile omogočile potrebnim v manj razvitem svetu človeka vredno življenje na njihovi rodni zemlji.

Bodite srečni, da ste ostali na svoji zemlji, za skrb pa, da se ohranijo v lepem in trajnem spominu naši dragi, naj vam bo stotero poplačano.

Vsem vam moji dragi, prisrčna hvala in topel objem.

V misli, duhu in molitvi z vami

VAŠA MARIJA S STANETOM

NESEBIČNOSTI DAR

Ob desetletnici smrti dr. Komjanca so nečaki iz Števerjana poskrbeli za izdajo lepe knjižice o njem in »njegovih« z Mocverja. Publikacija, ki je sicer posvečena v prvi vrsti številnim svojcem, bo gotovo ostala dragocen spomin na človeka, ki je znal iz svojega življenja dati številnim ljudem »nesebičnosti dar«, vlivati preizkušanim upanje pred neizprosno boleznijo. Knjižico, ki nosi naslov Nesebičnosti dar, je uredila prof. Lučana Budal, lepo jo je oblikoval Franko Žerjal.

V prvem delu je lepo prikazana zgodba z Mocverja od zadnjih desetletij 19. stoletja dalje, ko se je začela zapisovati zgodovina Komjančevega rodu. Govor je o starem očetu Jožefu in njegovi ženi Ani, ki sta si na začetku prejšnjega stoletja ustvarila številno družino in omogočila, da je kmetija zaživela. Drugi del knjige pa je v celoti posvečen dr. Ivu Komjancu. Vsebuje ganljiva pričevanja njegovih bolnikov, spominske prispevke starih prijateljev in kolegov, ki so ga zelo cenili, članke iz časopisov, njegov govor ob upokojitvi, reprodukcije dokumentov in številne fotografske posnetke.

Nečaki so nastanku te knjige posvetili veliko časa, truda in moči. Simon Komjanc se večerov, preživetih ob peresu in v družbi sester in brata, spominja z naslednjimi besedami.

»Strica smo imeli zelo radi, saj je večkrat zahajal k nam na Mocver, v svojo rojstno hišo. Prvotna zamisel je bila, da bi v eni brošuri zbrali o njem čimveč podatkov in tako se mu na čimboljši način oddolžili. Materiala je bilo vedno več, novih idej tudi in tako smo zarisali sliko celotne naše družine. Prišli smo do končnega rezultata, ki je danes vsem viden. Želimo si, da bi slednja postala našemu mlademu rodu duhovna dediščina naših prednikov, polna tistih vrednot, ki človeka poveljujejo.«

HVALEŽNI DOBROTNIKI DR. IVU V SPOMIN

Na pobudo odbora, ki je s spominsko ploščo na Mocverju v Števerjanu obeležil desetletnico smrti dr. Iva Komjanca, objavljamo seznam dobrotnikov, ki so omogočili to veliko vaško slavje v spomin na nepozabnega zdravnika.

Saverij Rožič (Podgora), Livjo Rožič (Gorica), Drago Maraž (Števerjan), Renzo Treu (Gorica), Nada Komjanc (Gorica), Marko Kodermac, Manuela Sari (Gorica), odv. Alberto Tofful in družina (Gorica), Angela Knez (Števerjan), Venceslav Tabaj (Gorica), Slavko Štekar (Števerjan), Emil Doktorič (Gorica), Antonio Andretti, Joška Doljak (Gorica), družina Gravner (Ščedno), Giuliana Leopoli (Gorica), Anton Figelj (Oslavje), Marija Klanjšček Humar (Števerjan), Ivica, Anka in Eda Simsič (Števerjan), Srečko Humar in družina (Nova Gorica), Doljak (Gorica), Alojz Komjanc in Marta Zuri (Gorica), Florjan Planinšek (Števerjan), Ada in Eugen Gravnar (Števerjan), Snežica, Anka, Marinka, Marko in Kazimir Černic (Števerjan), Edi Bavcon (Gorica), Ivan Vogrič (Števerjan), Jožica in Pepi Pintar (Števerjan), Valdi Klanjšček (Oslavje), Marica Humar (Koper), Bruno Maraž (Gorica), Pavla Hlede (Ločnik), Marica Rožič (Števerjan), Andrej Kosič (Gorica), Ivan Terpin (Gorica), Edi Hlede (Števerjan), Občina Brda (Slovenija), Veneranda Terpin (Števerjan), Marica Filipčič (Štmaver), Pepo Florenin (Rupa), Luciano in Veneranda Vogrič (Števerjan), David Terpin (Gorica), Štefan Vogrič (Podgora), Vojko Mužina (Vrtojba), Magda in Milan Maraž (Števerjan), Suzana Mizerit Dorni (Števerjan), Maria Magdalena Lampresht (Bocen), Sonja Maraž (Števerjan), Emil Devetak in družina (Gorica), Bruno Podveršič (Gradno), Milovan Lutman (Štandrež), Olga Peric (Sovodnje), Adrijan Hlede (Števerjan), Jožef Sfiligoj, Joško Marini, Vida Bitežnik, Elisabetta Picech (Gorica), G. Bavcon, Dominik Humar (Števerjan), Roman, Pija, Rozana in Sonja Komjanc (Števerjan), Radovan in Jožica Kumer (Gornje Cerovo), Marčelo Humar (Števerjan), Rajka Stanič (Števerjan), Rezi in Boris Češčut (Sovodnje), Rinaldo Dorni (Števerjan), Olga in Lucio Fajt (Sovodnje), Bruna Miklavčič Jakin (Gornje Cerovo), Hadrijan Corsi (Števerjan), Damijan Terpin (Števerjan), N.N. (Jazbine).

ZAHVALA ODBORA IN KOMJANČEVE DRUŽINE

Odbor nekdanjih pacientov dr. Iva Komjanca in vsi svojci velike Komjančeve družine se iskreno zahvaljujejo vsem, ki so pripomogli, da je odkritje spominske plošče tako lepo uspelo. Prisrčno se zahvaljujejo goriškemu nadškofu msgr. Dinu De Antoniju za njegovo prisotnost, najlepša hvala tudi števerjanskemu župniku g. Antonu Lazarju, ki je poskrbel za obred, in vsem sobratom, ki so somaševali. Dalje se zahvaljujejo mešanemu pevskega zboru F. B. Sedej in društvu Briški grič za sodelovanje, Vojku Mužini iz Vrtojbe, ki je izdelal spominsko ploščo, Brunu Podveršiču za besedilo, Sari Miklus in Janu Leopoliju za povezovanje, Anki Černic za izpeljavo kulturnega programa, Mateju Terpinu za ozvočenje, članom Slovenskega centra za glasbeno vzgojo Emil Komel, osebju restavracije Vogrič, vsem sosedom na Valerišču, ki so dali na razpolago svoja dvorišča za parkiranje avtomobilov, osebju rešilnega vozila iz Gradišča ob Soči, profesorjema Križmančiču in Vodopivcu za pripravo skladb, skupini zdravnikov in županu iz Malcesin, trem slovenskim županom iz Števerjana, Sovodenj in Doberdoba.

KOMJANČEVI JUSTINI V HVALEŽEN SPOMIN

Po domače smo jo klicali kar Jušta z Mocverja.

Za njeno vsestransko življenjsko pričevanje v prid bližnjega, z mirnim srcem lahko rečemo, da je bila »angel dobrote«. Najstarejša, v družini z osmimi otroki (bratce Tonče je umrl star komaj 9 let) je bila mlajšim bratom in sestram druga mama. Zelo mlada je v Gorico pešala v gospodinjstvo šolo in bila prava umetnica v pečenju in kuhanju. Razne dobrote, ki so izšle iz njenih spretnih rok, smo okušali na slovesnosti nove maše brata Marijana, v Števerjanu, na Mocverju dne 8. septembra 1940. Povabljenec nas je bilo okrog sto.

Pri sestrah Božje Previdnosti v Gorici, je Justina diplomirala za poklicno bolničarko. Zaposlila se je pri nekem zdravniku – farmacistu, ki je imel svojo lekarno nekje v Furlaniji.

Nekaj mesecev po Marijanovi novi maši si je tudi brat Pepe ustanovil novo družino. Leta 1943 je nenadoma umrl stari gospodar Pepč. Gospodarstvo na tej veliki kmetiji je padlo na ramena mladega para. Izčrpana stara mama Anca, se je preselila k sinu duhovniku v Gorico, v lično pritlično hišo v ulico Brigata Pavia, 44. Tam je nastal Mocver št. 2. Ob nujnih potrebah, smo se premnogi zatekali tja. Do leta 1948 je v tej hiši živela tudi sestra prof. Viktorija. Justini ni bilo dano, da bi dolgo delovala v novem poklicu kot bolničarka. Ošibela mama Anca in brat Marijan tudi krhkega zdravja sta zaskrbela dobro in občutljivo Justino. Odpovedala se je službi v lekarni in prišla v Gorico ter ljubeznivo stregla mami in bratu.

Kmalu po maminu smrti je gospod Marijan sprejel službo župnijskega upravitelja v mali župniji Gabrje – Vrh. Justina je sledila bratu v prenovljeno in prečiščeno župnišče v Gabrje. Rada je imela Justina dobre Gabrce in oni njo. Le malo časa je trajala ta idila v senčnih Gabrjah ob reki Vipavi. V Sovodnjah ob Soči je nenadoma umrl župnik g. Komac in škof je takoj namestil g. Marijana v to številno župnijo v zamejstvu. G. Marijan se je zelo vneto vživel v to novo okolje, Justina malo manj. Začelo je v njej zoreti domotožje po rodnem Števerjanu. Leta 1989 je umrl g. Marijan, ki je želel biti pokopan med svojimi verniki v Sovodnjah.

Justina, najstarejša z Mocverja, je ostala sama brez doma. Dobra nečakinja Anka, jo je vzela k sebi v Gorico, na Mocver št. 2 in ljubeče skrbela zanjo. Umrla je v Gorici stara skoraj 90 let. Sedaj počiva na števerjanski božji njivi.

Draga Jušta!

Izpolnila se Vam je vroča želja, da počivate med svojimi dragimi v rodni vasi, kjer nas vežejo z Vami najlepši spomini na Vaše polno življenje, ki se je z ljubeznijo razdajalo v prid bližnjemu.

Za vse dobro, naj Vam bo Bog dober plačnik!

ADA GABROVEC

KAKO JE BILO ŽIVETI TAKRAT?

Intervju z gospo Almo Komjanc.

Katerega leta ste se rodili?

»Rodila sem se 17. decembra leta 1922 v Kakencah v Števerjanu. Očetu je bilo ime Mihael, doma z Mocverja, mami pa Frančiška Humar, Klemenčeva. Moj oče se je poročil dvakrat. Prvič je vzel za ženo Virginijo Humar in sta se jima rodila Mario in Maria Dolores. Ko mu je ta umrla, 4. marca 1919, se je čez dobro leto oženil z njeno sestro Frančiško, saj je v zadnjem času prav ona ljubeznivo oskrbovala oba otroka. Na svet so še privekali Zvezdana, ki je umrla pri tretjem letu starosti in povedali so mi, da je bila izredno bistre glave, jaz, Zvezdan, Rihard, ki je izginil pri 17. letu starosti, ko so ga pobrali partizani, Čelest in še živeči Lojze«.

Kakšne spomine imate na Vaša otroška leta?

»V sebi nosim veliko lepih spominov. Stara sem bila tri leta manj deset dni, ko sta se rodila dvojčka Čelest in Rihard. Bila je ostra zima in mama je vedno ležala v postelji, dokler ni prenehal hud mraz, in ju je grela z opekami, ki so se prej dobro segrele v peči. Tudi biberona nismo še poznali in srkala sta mleko iz majhnega lončka, s slamico napravljeno iz plastičnega cukča. Ko se je rodil zadnji po vrsti, Lojze, sem bila stara devet let, na zvoniku je bila ura poldne in oskrbovala sem ostale brate v kuhinji. Nona Pepca Humar je kar naenkrat stopila v jedilnico in mi povedala, da tudi tokrat ni punce. Oče je bil ves srečen in ponosen. Tisti dan je skuhal polento, ubil kokoš in skuhal juho«.

S čim ste se, kot otroci, igrali?

»Ob nedeljah smo se igrali z lozo: dva sta jo držala vsak na svojem koncu in jo vrtela, mi pa smo skakali na sredini. Štrika nismo imeli in tudi če bi ga, bi se ves odrsal in bi bila velika škoda. Fantje so zravnali svinčene balce, da so bile podobne kovancem. Slednje so potem metali v zrak, ko so padli na tla, so jih ciljali v luknjo, ki so jo že prej skopali v zemlji«.

Vaš spomin na šolo.

»Hodila sem v staro osnovno šolo v Britov v Števerjan. Učila nas je učiteljica Urh. Po srcu je bila zelo dobra. Za nas otroke se je zelo zanimala, hodila je celo po domovih in v primeru potrebe pomagala posameznemu otroku. Sicer smo imeli italijanske učitelje iz Piemonta. In prav ena izmed teh, ko sem prišla v šolo malo bolj raztrgana kot ponavadi, mi je položila njen plašč na ramena in tako sem se v njem fino segrela. K nauku smo hodili na dan petka v zakristijo h gospodu župniku Sedeju, ki nas je na skritem in varnem učil na tabli pisanje slovenskega jezika. Po sv. obhajilu nam je rekel, da bi morali vsak prvi petek v mesecu opraviti sv. spoved, priti k jutranji sv. maši in to devetkrat zapored. Prebudila sem se že zgodaj zjutraj, maša se je začela ob sedmih, šola pa ob osmih. Tako sem pešala gor v Števerjan in to pozimi, ko je bil grozen mraz (leta 1929-1930). Bilo nas je precej otrok. Mama mi je vedno skuhalo ječmenovo kavo, da sem jo imela za po poti in po maši mi jo je Ciril mežnar segrel. Pripravil mi je tudi kos polente, da sem jo pojedla. A vendar, če se je včasih zgodilo, da sem bila brez kave, mi jo je skuhal dobri župnik Sedej. Spomnim se, da zaradi preostrega mraza, smo se parkrat dobili pri sv. maši le jaz, Ciril mežnar, Francka Terpinova in gospod župnik, ki je imel mašo«.

Obstaja dogodek iz tega časa, ki vam je najbolj ostal vtisnjen v spominu?

»Bitka med Gorenje končarji, Britovci in fanti iz Dolenjega konca je bila na dnevnem redu. Borili so se s kamenjem in tekli do Dvora. Po navadi so zmagali Britovci«.

Kaj pa doma na kmetiji?

»Ob tolikih moških rokah pri hiši je morala mama večkrat nabaviti delavce. Riharda so odpeljali partizani, Zvezdan in Čelest sta bila v italijanski vojski, Lojze pa je bil še majhen. Tako sem očetu Mihaelu tudi jaz rada priskočila na pomoč pri opravljanju vsakdanjih kmečkih del, saj vsega ni zmozel sam. Imeli smo nekaj zemlje, dve kravi in vola, dva prašiča in kokoši. Oče je imel slabo srce, a garal je in okopaval trte in vrt brez miru. Ko smo se proti mraku vrnili domov, smo pri mizi zmolili rožni venec. Oče je imel pri sebi vedno šibo, saj nam mladim je rado šlo na spanje. Po molitvi in večerji pa nam je tata rade volje pripovedoval svoje spomine... Tata Mihael je bil v avstrijski vojski in boril se je na meji z Rusijo. Ujeli so ga in odposlali v Malo Azijo, kjer je bil celih pet let v jetništvu. Nato so jih peljali z vlakom v Sibirijo. Med potjo, medtem ko so menjali »stejok«, slamo po vagonih, je uspelo očetu in njegovemu prijatelju skriti se pod vlak. Bila je močna burja in strašno je snežilo. Tako sta prišla peš do enega gradu. Grof ju je sprejel in na plačilo sta mu kopala velik bunker, ki se je začel pod mizo v jedilnici. Grofovi družini je tako uspelo skriti dragocenosti in hrano, da bi jim tega ne odnesli vojaki. Po končanem večmesečnem delu sta se odločila, da gresta na pot proti domu. Prijatelja so vojaki ugrabili in ga obesili, tako tudi gospodarja, ki ju je skrival. Očetu je uspelo zbežati in zatekel se je v Nemčijo. Hudo je obolel, a zaslužil je nekaj malega in se počasi bližal rojstnemu domu... Vse to in še o marsičem nam je pripovedoval v zimskih večerih. Dobro se ga spominim, kot da bi bilo včeraj, njegovo postavo, njegov govor. Mama pa je v kottičnu skrbno pletla nogavice in šivala luknje starim«.

V sebi nosite izredno globoko in lepo sliko o svojem očetu.

»Bil je pravi stebel naše družine. 14. junija 1940, ko je zaspal v Gospodu, je bil za vse člane družine grozen udarec. Zmanjkala nam je opora, tata Mihael je predstavljal celotno naše obzorje«.

S čim ste se preživljali?

»Z vinom, ki smo ga pridelovali in pa s češnjami. Dnevno smo znosili na plac z vozom tudi po sedem kvintalov češenj«.

Leta so takoj minevala in Vi ste počasi doraščali v pošteno dekle.

»Povedati moram, da sta starša vsem otrokom dala veliko, kar sta upala, vso ljubezen, s katero sta razpolagala. Naša družina je bila res združena, imeli smo se radi in mi otroci smo doraščali v zdravem duhu«.

Kaj pa ljubezen?

»Natale Klanjšček je živel v hiši na Klancu, kjer danes živim s hčerko Meri in dobrim svakom Adelchijem. Spoznala sva se že v otroških letih. Poročila sva se 22. junija leta 1950 v farni cerkvi sv. Florijana. Živela sva tukaj na Klancu, nato nekaj časa v Kakencah, v Ločniku in nato v Gorici in komaj leta '89 smo se ponovno vrnili na obnovljeni dom v Klanec. Natale si je tega trenutka želel z vsem svojim srcem, ga pa žal ni dočakal, saj je podlegel dolgi šest mesecev prej bolezni. Res je, da ni najina družina več let živela v Števerjanu, smo pa vedno imeli pred sabo povratek na najino rojstno zemljo. V zakonu sta se nama rodili hčerki Lucija doma na Klancu, ki danes slušbuje kot bolničarka v bolnici v Malcesinah, in Meri v Gorici«.

Mi lahko razkrijete najlepši pripetljaj, na katerega najraje obujate lep spomin?

»Na dan sv. Valentina, davno od tega, sem prvič šla sama na sprehod s fantom, ki je kasneje postal moj mož. Peš sva šla v Štmaver na praznik sv. Valentina. Po poti mi je nabral pušlec vijolic. Z nežno in izjemno romantično gesto mi je razkazal svojo ljubezen, ki jo je čutil zame. To je tudi moja iskrena želja vsem mladim parom, naj se resnično ljubijo, naj začutijo v sebi pravo ljubezen in spoštujejo drug drugega«.

MARJAN DRUFOVKA

PRIPOVED O SVOJI MLADOSTI

Tako pripoveduje starejša gospa doma z Olik v Števerjanu pretresljivo zgodbo o nekem šestnajstletnem dekletu.

Nekega dne, davno od tega, so prišli Nemci v vas ob peti uri zjutraj, prišli so po Grojni in ustavili so se na Bukovju, kjer se kopica hiš vije okoli križišča. Živel sem v tem zaselku, pri nas doma so rekli pri Terkučevih. Nemci so vdrl v hišo, mi smo še spali. Tam so razgrajali in kričali »Los, aufstehen!«, mene so kar rinili dol po stopnicah in me porivali ven. Moj oče, ki je znal nemško, jih je naprošal naj me pustijo, saj sem še mlada, oni pa so zarenčali, da prav take vitke potrebujejo za delo. In tako so me ugrabili, poleg mene še tri punce in nas odpeljali z njimi po gozdovih, po vaseh, ki so jih spotoma požigali. Naši skupini so se pridružili še drugi vojaki z ostalimi ujetnicami. Po poti, potem ko smo prehodili precej kilometrov, so se spopadli s partizani. Nekaj punc je ušlo, ostale pa so vojaki kar rinili naprej. Vsako toliko ur smo se ustavili in odpočili, vojaki so požirali špeh s kruhom, mi pa smo požirale sline. Potem pa kar naprej in prišli smo do Kojškega, ko je bila že tema. V tistem kraju smo morali počakati še druge vojake z ujetnicami. Med tem časom je šel komandant v bližnjo hišo in naročil gospodinj, naj mu pokaže, kje ima kokoši. Zagrabil je eno in jo ubil. Gospodinja jo je morala očistiti, oskubiti, opariti in speči, tako jo je komandant lahko v celoti požrl. Nam osmim puncam je gospa ocvrla nekaj jajc, ki smo jih pobirale po poti po hišah. Na plac v Kojško je pridrvel tovrnjak, kamion. Naložili so nas in odpeljali v zapor v Gorico. Naj še to povem, da nas je tam bilo kakih 100 punc iz vse goriške okolice. O tem nosim v sebi res grenak spomin, saj je par deklet, mojih navideznih prijateljic, šlo domov, to pomeni, da so poznale nemške oficirje. Mene so pustile tam in to me je močno ranilo in v sebi žal nosim še sedaj jezo. Tam nismo bile niti eno uro in že so nas odpeljali v Koroneo v Trst, kjer smo bile desetino dni. Dobivala sem eno jajce na dan, saj sem bila najmlajša od vseh deklet. Prav nekega dne, ko sem šla po jajce in hodila sem po dolgem hodniku, sem zaslišala vpitje dveh deklet, pogledala sem skozi ključavnico sobe in videla nemške vojake, ki so mučili dve goriški punci. Jaz in še nekaj drugih deklet smo spale na hodniku, saj smo mi prišle zadnje po vrsti in v celicah ni bilo več prostora. Čas je takoj mineval in po desetih dnevih so nas nekega jutra porinili na vlak, ki nas je peljal v Nemčijo. Peljale smo se z vlakom, zložene smo bile kot živina. V Beljaku so nas slekli do golega in nas namazali z nekim mazilom proti okužbam, tako so nam vsaj rekli; isto se je pripetilo v Bratislavi in dospeli smo do češko - polske meje. Dospeli smo do cilja. Mestu, prepojenemu z barakami in tovarnami, je bilo ime Reichenbach. Nahajalo se je blizu taborišča Gera. To sta bili manjši taborišči pod upravo večjega buchenwaldskega. Ko smo prišle do nam dodeljene barake, je bila ta že polna in tako so sedem deklet, med katerimi sem bila tudi jaz, odpeljali nedaleč v eno, kjer so bili že Italijani, Poljaki in Francozi. Skupaj nas je bilo 20, živele smo v dveh majhnih celicah. Imele smo kar lepe postelje, spale smo v štirih na eni žimnici, na goli slami, z eno plahto za pokrivalo. Delale smo po dvanajst ur dnevno, tudi ponoči. Zjutraj so nam prinesli malo črne vode, pravili so ji kava. Za kosilo smo jedle surovo zelenjavo, malo korenja in dva krompirja, za večerjo smo dobile tanek kos kruha in za noht margarine, ki so rekli, da je iz pese. Dnevno hrano smo dobili že zjutraj in držali smo jo v srajcah, a ni vzdržala do večera.

Ob petih zjutraj je prišel »lager fuhrer«, tako so ga imenovali, in na ves glas vpil: »Los, aufstehen, Arbeit!« (»Hitro, vstati, na delo!«). Oborožen je bil. V hipu smo bile na nogah, nataknille smo si le cokle, saj spale smo oblečene in vse smo morale za njim v vrsti proti tovarni, kjer smo delale. Tam, med delom, sem spoznala sedem deklet iz Ljubljane. Pot je bila dolga tri kilometre. Ob nedeljah ni bilo dela, pa tudi jela ne.

Prav v prvih mesecih leta 1945 smo slišale strašno bombardiranje, prišel je dan, ko so nas Nemci zapodili domov, rekli so nam, naj si pomagamo, kakor znamo. Srečo sem imela, da so

bile v moji skupini Ljubljankinje, ki so obvladale nemški jezik in tako smo prišle srečno do Celovca. Tukaj smo se razdelile. Jaz, ki sem bila najmlajša, in še eno dekle sva šli proti Ljubljani, ostalih pet pa proti Primorski. Na meji so jih ugrabili in morale so še nekaj časa opravljati prisilna dela. Ob koncu vojne pa smo se vseh sedem srečno objele.

V naši družini smo bili v desetih, mati in oče, dve starejši sestri in pet bratov. Vsi bratje so bili najprej v italijanski vojski, zatem pri partizanih, mene so odpeljali Nemci, a vrnilo me je živi domov.

Leta 1993 sem bila na izletu v Nemčiji in ogledala sem si Dachau, Buchenwald, Doro in Gero. Prav v Geri sem si kupila razglednico, ki je prikazovala kraj Reichenbach, kjer so se nahajale naše barake in tovarna. O vsem tem danes ni več sledu, živa narava se ravno razprostira, spomenik pri spomeniku pa izpričuje zgodovino.

MARIJA IVICA MARAŽ

DELOVANJE DRAMSKE DRUŽINE

Dramska družina domačega društva Sedej je v preteklem poletju veliko nastopila na odrih tu v zamejstvu in tudi v matični domovini. Mladi igralci Martin Komjanc, Sara Miklus, Matej Pintar in Eliana Humar so v mesecu maju postavili na oder enodejanko »Dobrodošli! Kdaj pojdete domu?«.

Kot smo že poročali v prejšnji številki Števerjanskega vestnika, so se igralci s to komedijo predstavili na tekmovanju amaterskih gledaliških skupin v Mavhinjah. Naj omenim, da se je števerjanska dramska družina tokrat prvič predstavila na tekmovanju. Trema je bila pred nastopom velika, a igralci so se zelo dobro izkazali in dokazali, da z dobro voljo in s trudom lahko človek doseže marsikateri uspeh.

V juliju je dramska družina nastopila kar dvakrat. Igralci so se odzvali povabilu krajevne skupnosti Grčna in so v soboto, 14. julija, nastopili v Panovcu. Skupina je bila tam lepo sprejeta in hkrati začudena nad odrom, saj je bil postavljen med zelenjem, kar je igro še dodatno polepšalo. Gledalci so igro nagradili z navdušenim ploskanjem in s sproščenim smehom. 27. julija pa so igralci, na povabilo rajonskega sveta Pevma – Oslavje – Štmaver, uprizorili komedijo na odrskih deskah v Pevmi pri osnovni šoli in popestrili večer domačinom ob prazniku vaške zavetnice Sv. Ane.

V mesecu avgustu je dramska družina nastopila še na domačiji Marjana Terpina, kjer se je zbralo lepo število vaščanov in prijateljev, ki so se ob igri mladih Števerjancev sproščeno nasmejali.

Nenazadnje pa je treba omeniti tudi tiste, ki so poskrbeli za brezhiben potek igre. Komedijo je zrežiral Emil Aberšek, ki že nekaj let sledi števerjanski dramski družini, za kostume in maske pa je skrbela Snežica Černic. Za glasbo in luči je bil odgovoren Marko Lutman, šepetala pa je Katja Dorni.

Pretekla sezona je bila torej zares uspešna, bliža pa se že nova. Načrtov je kar nekaj, zgleda pa, da se bodo kmalu igralci spet predstavili na odrskih deskah z novo igro. Kaj več pa vam bomo poročali v naslednji številki našega glasila.

ELIANA HUMAR

PELI SMO, POJEMO IN BOMO PELI!

S tem geslom se je zaključila lanska sezona zbora "F. B. Sedej" in v tem duhu začenja letos z novo sezono. Zbor stopa letos v 50 - letnico delovanja in načrtuje za bodočnost številne nastope, s katerimi bo na najboljši način obeležil ta pomemben jubilej. V pevski sezoni 2001/2002 bo zboru sledil in ga s svojimi pevskimi izkušnjami obogatil prof. Vladimir Čadež, seveda z neutrudno in hvalevredno prisotnostjo domačega organista Hermana Srebrniča. Pevci so se v novi sezoni prvič srečali v sredo, 19. septembra, ob 20.30 v pevski sobi Sedejevega doma.

S petjem ohranjamo živo slovensko kulturo, s petjem gradimo medsebojne odnose.
Pridruži se nam, ne bo ti žal!

25. JUNIJ 1991 – 25. JUNIJ 2001

Svetovni slovenski kongres v Italiji in krožek Anton Gregorčič sta v četrtek, 28. junija, priredila v Števerjanu slovesno proslavo ob desetletnici osamosvojitve republike Slovenije. V dvorani Sedejevega doma se je zbralo veliko število ljudi iz Slovenije, Italije in Koroške. Proslave so se udeležili tudi ugledni gostje: generalna konzulka republike Slovenije v Trstu Jadranka Šturm Kocjan, državni podsekretar zunanjega ministrstva republike Slovenije Zorko Pelikan, bivša poslanca Državnega zbora Ivo Hvalica in Bruno Podveršič, predstavnik Enotne liste s Koroške in nenazadnje drugi predstavniki slovenske manjšine, med katerimi tudi števerjanski župan Hadrijan Corsi. Poleg omenjenih pa so proslavi dali še poseben pečat tudi slavnostni gostje, in sicer prvi premier samostojne Slovenije, Lojze Peterle in predsednik Združenja veteranov vojne za Slovenijo, Srečko Lisjak ter vojaki, ki so med vojno branili Rožno dolino.

Večer je slovesno otvoril domači zbor društva Sedej, ki je pod vodstvom Vladimira Čadeža zapel slovensko himno. Sledil je govor predsednika Svetovnega slovenskega kongresa v Italiji, domačina Marjana Terpina; z veseljem se je spominjal nepozabnih trenutkov, ki jih je pred desetimi leti doživel na Trgu republike v Ljubljani. Zatem je na oder stopil še podpredsednik Svetovnega slovenskega kongresa za Italijo, Dino Del Medico. V svojem govoru je opozoril na današnje nelahko obdobje, ki ga doživljamo zamejski Slovenci. Rafko Dolhar in Tomaž Pavšič sta nato v imenu Svetovnega slovenskega kongresa podelila priznanja Srečku Lisjaku ter veteranom. Sam Lisjak pa je podelil zaslužen priznanje našemu sovaščanu, Marjanu Terpinu, za dragoceno vlogo, ki jo je odigral v ključnih trenutkih osamosvojitve republike Slovenije. Prvi del večera je nato zaključil zbor Sedej, ki je zapel še nekaj narodnih pesmi.

Na oder je zatem stopil slavnostni govornik in ugledni gost večera, Lojze Peterle. Povedal je, da osamosvojitve Slovenije ni bila odvisna od vlade, diplomacije ali vojske, pač pa od samih Slovencev, saj so svoja hotenja in močno narodno pripadnost izrazili na samem plebiscitu. V svojem govoru je podčrtal, da bo vstop Slovenije v Evropsko unijo zgodovinski trenutek, ki bo pomemben tudi za slovensko manjšino.

Nazadnje so proslavo ob desetletnici osamosvojitve republike Slovenije obogatili še pevci Slovenskega okteta, ki so slavnostni večer odlično zaključili z izborom slovenskih narodnih pesmi.

OBČINSKE VESTI

Izhajamo s stališča, da je bila celotna napeljava vodovodnega omrežja po vasi dokončana pred dobrimi petimi leti, leta 1996. Dela so se pričela nekje leta 1977: občinska uprava je torej celih dvajset let posvečala ogromno časa in veliko denarja zaključitvi del na vodovodu.

Kljub temu smo danes na razorožljivem začetku, celotna situacija ni v najboljšem položaju. Obratno, Števerjanci bi rekli, da je vodovodna napeljava pravo rešeto. Treba je tudi povedati, da večjih zastojev pri dobavi vode letos ni bilo, razen enkrat minulo poletje in še ta vzrok je bil tehnične narave. Stalno se pa vidi nove izkope po vaških cestah, saj je treba mašiti večje in manjše luknje.

V prejšnjih številkah Vestnika je pisalo o zelo izboljšani situaciji celotnega vodovodnega omrežja. Tako prihaja na dan vprašanje, kaj se sploh dogaja okrog tega perečega problema. Zakaj se stalno pojavljajo lomi cevi in posledično neoštevilčene izgube pitne vode?

Tako se je o tem argumentu uredništvo Vestnika v imenu vseh števerjanskih občanov podrobneje pozanimalo pri samem županu Hadrijanu Corsiju.

"Poglavitna vzroka sta dva. Prvi je v zvezi s tehničnim načrtom in izvedbo dela, ki nista bila uspešno izpeljana. Drugi razlog je vezan z morfologijo naše vasi: značilnost briških tal so večji ali manjši podtalni premiki zemlje ter plazovi.

V zadnjih dveh letih je bilo porabljenih okrog 350 milijonov lir za popravilo manjših zadev, ki se jih nikjer ne vidi, a so bila nujna. Zamenjana je bila glavna cev v Ščednem in tako tam nimamo večjih problemov. Nujno potrebna je še zamenjava cevi od Križišča do Bukovja. Nadomestiti bo treba 1600 metrov cevi, delo pa stane prav tako 350 milijonov lir. Kot občinska uprava se živo zavedamo tega problema in ga skušamo na čimboljši način urejevati. Denarja v občinski blagajni je malo, državnih finančnih verov ni, razmišljamo, kako bi ekonomsko dobro uredili celotno zadevo v korist vseh občanov."

OTROŠKI ZBOR STOPA V NOVO SEZONO

Oktober je pred vrati in bliža se začetek nove sezone otroškega zborčka, ki deluje v okviru društva Sedej. Prvo srečanje v novi sezoni bo v **nedeljo, 7. oktobra 2001** po sveti maši, t.j. **ob 11. uri**. Otroci bodo pri vajah lahko spoznali svet glasbe, na programu pa so tudi nastopi na revijah in prireditvah.

Vabimo torej vse otroke, ki obiskujejo vrtec, osnovno in srednjo šolo, da se nam pridružijo in preživijo prijetno uro v petju in zabavi.

KUHINJSKI RECEPT

ČRNA RIŽOTA

Potrebujemo: 60 dag. očiščenih sip, 30 dag. riža, čebulo, dva paradižnika vrste pelati, olivno olje, 1 dcl. merlota, sol, poper, peteršilj, 3 stroke česna.

Čebulo močnejše prepražimo na olju, dodamo narezane in očiščene sipe, sesekljan česen in peteršilj ter paradižnike. Ob koncu kuhanja dodamo vino ter črnilo iz mesičkov sip. Riž skuhamo po italijansko in prelijemo s sipino omako.

KRUHOVI NJOKI

Potrebujemo: kruhovo sredico, mleko, jajce, peteršilj, salamo, sir parmezan, pšenično moko, sol.

Močimo kruh v mleku pribl. 2 uri, nato otisnemo in posolimo, dobro zmešamo, dodamo jajce, narezano salamo, sir parmezan in malo pšenične moke. Zmes oblikujemo v njoke, velikost enega oreha in jih damo v vrelo vodo. Ko se kuhajo in pridejo na vrh, jih odcedimo, damo na krožnik in zabelimo z maslom in sirom.

LIGNJI PO DALMATINSKO

Potrebujemo: 1 kg. majhnih lignjev, 2 dcl. rafiniranega olivnega olja, pribl. 10 dag. moke, sol, poper, 4 žlice sesekljanega peteršilja, 4 stroke česna, 2 limoni.

Lignje očistimo, ostrgamo zunanjo rjavkasto kožico, operemo in odcedimo, nato jih še posušimo s prtičkom. Povaljamo jih v moko, damo na cedilo, otresemo, da odpade odvečna moka. Rumeno jih ocvremo v vročem olju. Posolimo, popopravimo in pomešamo s sesekljanim peteršiljem in česnom. Ponudimo jih z limonovimi rezinami.

JOGURTOVA TORTA

Torta: 175gr. kislega jogurta, 225 gr. moke, 150 gr. masla, 150 gr. sladkorja v prahu, 5 jajc, 2 žlički pecilnega praška, 1 limonino lupino, ščepec soli.

Omaka: 200 gr. sladkorja, malo limonine in pomarančne lupine, sok treh pomaranč, 1 žlico limoninega soka, 1 dcl. vode, 2 pomaranči (krljli).

Maslo in sladkor penasto zamešamo, dodamo rumenjake, limonino lupinico in dobro stepemo. Nato dodamo jogurt in dobro pomešamo. Primešamo moko, pecilni prašek in sol. Nazadnje dodamo še sneg iz beljakov, rahlo razmešamo in položimo v razmaščen pekač. Sladico pečemo od 50 do 55 min. na 180 °C. Medtem pripravimo omako: vse sestavine razen pomarančnih krljev zavremo. Nato ohladimo, dodamo pomarančne krlje in ponudimo poleg jogurtove torte.

NADEVANA JAJČKA

Potrebujemo: 5 jajc, 120 gr. masla, 40 gr. majoneze, sol, poper, par kapljic limoninega soka, 10 kaper, 1 file sesekljanega slanika (acciuga).

Jajčka kuhamo 9 min. v vreli vodi, nato jih ohladimo in olupimo. Prerežemo jih čez pol. Rumenjake izluščimo in prepasiramo ter jim dodamo preostale sestavine in gladko premešamo. S to zmesjo nadevamo jajčka ter jih poljubno okrasimo. Ponudimo hladna.

LAHKA NADEVANA JAJČKA

Jed pripravimo iz istih živil in enakih količin, le da 120 gr. masla zamenjamo z 250 gr. sveže skute.

ČESTITKE:

7. avgusta 2001 je privekal na svet mami Valentini Humar in očku Davidu Devinarju mali Andrej. Števerjansko verno občestvo in društvo »F. B. Sedej« čestitata mladi družini, dojenčku pa, da bi zrastel v pridnega slovenskega fanta.

POROKE:

1. septembra 2001 sta se v farni cerkvi v Števerjanu večno zavezala domačinka Anita Tomažič in Robert Antoni. Novoporočencema želi društvo »F. B. Sedej« vse najboljše in da bi si skupaj zgradila bodočnost prežeto z iskreno ljubeznijo.

29. septembra 2001 sta v cerkvi Marije Pomočnice na Jazbinah stopila na skupno življenjsko pot Ksenija Buzzinelli in Alessandro Ferligoi. Uredništvo se pridružuje veselju svojcev in jima želi, da bi bilo njihovo novo skupno življenje srečno in polno lepih trenutkov.

SMRTI:

ALBIN BUZZINELLI

Pokojni Albin se je rodil 13. februarja 1925 v številni briški družini mami Genovefi in očetu Ignaciju. Svoja rana otroška leta je preživel v rojstnem kraju Višnjeviku v Brdih.

Zaradi težkih življenjskih razmer so se starši leta 1929 s petimi malimi otroki priselili na baronovo kmetijo na Jazbine, kjer so se jim rodili še štirje otroci. Ko je Albin odrasčal, je moral s svojimi mlajšimi brati pomagati očetu pri delu, ker je bila takrat velika revščina. Kot mlad fant je bil poklican k vojakom v Cuneo, od tam pa se je leta 1943 pridružil partizanom po Brdih, kjer je preстал mnogo strahu.

Po končani vojni se je vrnil domov in živel s starši. Zatem se je zaposlil v opekarni do upokojitve.

V prvih toplih avgustovskih dneh ga je obšla slabost. Odpeljali so ga v bolnico, kjer so ugotovili srčno kap. Zdravstveno stanje se mu je z dneva v dan slabšalo. Z vso primerno zdravniško nego mu ni bilo več pomoči. Tako je 17. avgusta v jutranjih urah za vedno zaspal v Gospodu. Naj počiva v miru!

HELENA KLANJŠČEK

Helena Klanjšček se je rodila v Števerjanu 28. junija 1923. Oče ji je bil Ivan, mati pa Cecilija Bizaj. Živela je na domu na Jazbinah št. 19. Umrila je v splošni bolnišnici v Gorici dne 2. septembra, na zadnjo pot pa so jo svojci in domačini pospremili 4. septembra na pokopališče na Jazbinah.

Draga, nepozabljena Helena!

*V naročju briške zemlje,
v grobu nemo ti srce počiva.
Tvoja duša – večno bitje,
nadaljuje drugo žitje.*

V spomin vseh nas in vasice Jazbine.

MARIJA IVANA DORNI

Pokojna Marija Ivana (Merica) se je rodila v Števerjanu 5. marca 1924. Oče ji je bil Dornik Franc, mati pa Planjšček Ivana. Bila je najmlajša od treh otrok, brata sta ji bila pokojna Marjan in Guido. Osnovno šolo je obiskovala v Števerjanu. Že v mladih letih jo je prizadela huda bolezen, in

sicer poliomielitis. Zaradi tega je velik del svojega življenja preživila na starem domu pri bratu Marjanu. Pred osmimi leti se je njeno zdravje poslabšalo. Sprejele so jo sestre v Zavodu Svete Družine v Gorici, kjer je ostala štiri leta. Leta 1997 jo je zadela možganska kap. Od takrat ni bila več samozadostna in zato jo je vzela na dom nečakinja Mirjam. Čeprav je bila tako prizadeta, se je vsakemu, ki je prišel na obisk, nasmehnila. V prvih septembrskih dneh se ji je zdravje tako poslabšalo, da je morala v bolnico, kjer je v soboto, 15. septembra ob 6. zjutraj preminila. Pogreb je bil v torek, 18. septembra v Števerjanu.

SARA ŠTEKAR

Sara se je rodila v Trstu 18. marca 2001. Oče ji je bil Mario, mamica pa Mojca Školaris, ki živi na Jazbinah. Umrla je 18. septembra v otroški bolnici Burlo Garofalo v Trstu. Pogreb je bil v petek, 21. septembra, pokopana je na pokopališču na Jazbinah.

Uredništvo Vestnika izreka iskreno sožalje vsem svojem.

DAROVI:

ZA CERKEV V ŠTEVERJANU: N.N. 150.000; v zahvalo N.N. 100.000; v zahvalo za srečno opravljena dela N.N. 100.000; namesto cvetja na grob oz. v spomin na pokojno Doro Maraž mati Iva in družina 100.000, Eda Simčič z družino 50.000, nekateri vrstniki (letnik 1947) 300.000; ob krstu Erika stari starši Pinter 100.000; v spomin na pokojna Daria in Doro Maraž družina Ivana Miklusa 300.000; namesto cvetja na grob pokojnemu Riccardu Marassiju družina Srebrnič za sv. maše zanj 100.000; v spomin na T.R., N.N. 100.000; ob 40 – letnici poroke, Milka in Zdravko Terčič 150.000; v spomin na pokojnega dr. Iva Komjanca, Zdenko Terčič 50.000, odbor za proslavo 10. obletnice smrti pokojnega dr. Iva Komjanca, 200.000; s prošnjo za zdravje, N.N. 50.000; ob krstu male Eme Terpin, sorodniki 100.000; v zahvalo za srečno končano trgatav, družina Aleša Komjanca 100.000; v spomin na pokojno Merico Dornik, družina Aleša Komjanca 50.000 lir.

ZA CERKEV NA JAZBINAH: v spomin na msgr. dr. K. Humarja 50.000; ob krstu Giulie nona Slavica Medvešek 100.000; v spomin na pokojno sestro Cvetko, N.N. za nove orgle 200.000; v spomin na pokojnega Albina Bučinela, brat Rudi Bučinel 100.000, za ogrevanje, otroci Slavice in Zvezdana Komjanca 100.000; v spomin na pokojna Leni Klanjšček in Albina Bučinela, Judita Koršič 50.000; v spomin na pokojno Heleno Klanjšček, sestra Zofija 200.000, Zorko Prinčič in družina 100.000, N.N. za nove orgle 100.000; v spomin na pokojno Saro Štekar, N.N. za nove orgle 100.000 lir.

ZA CERKVENI PEVSKI ZBOR: namesto cvetja na grob pokojni Dori Maraž, mama Iva in družina 100.000; ob smrti Thomasa Rauma, N.N. 50.000, N.N. 200.000; odbor za proslavo 10. obletnice smrti pokojnega dr. Iva Komjanca, 200.000 lir.

ZA CERKVENI PEVSKI ZBOR NA JAZBINAH: v spomin na pokojnega Albina Bučinela, otroci Slavice in Zvezdana Komjanca 100.000 lir.

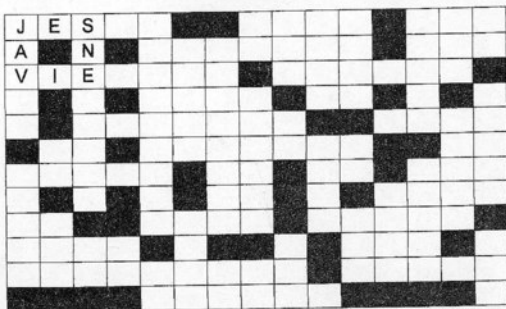
ZA LAČNE OTROKE: namesto cvetja na grob pokojni Dori Maraž, Eda Simčič z družino 100.000; družina Aleša Komjanca 50.000 lir.

ZA PRIZADETE V LOGU POD MANGARTOM: v spomin na pokojnega Lojzeta Gabrovca, Marica in Roman Vogrič 230.000 lir.

ZA SKLAD SESTRE MIHELANGELE: v spomin na strica Ivana, Jasna z družino 50.000 lir.

ZA ŠTEVERJANSKI VESTNIK: Marija Mužič 50.000; N.N. 10.000; T.A. 20.000; namesto cvetja na grob pokojne Dorice Maraž, teta in bratranec 100.000, mama Ivica z družino 100.000 lir.

MOZAIK KRIŽANKA

Reši križanko tako, da vstaviš v pravilnem zaporedju spodaj navedene kvadrate.

P		E
T	O	K
	L	I

I	S	
N	I	K
E	M	I

A	T	O
R	A	Z

E	N	
	K	
	A	V

K	I	P
O	V	A
T	A	

E	N	
	A	B
T	N	A

	E	L
	M	A
A		

E	K	O
G	R	M
I	K	

E	D	
D	A	
I	M	N

E		P
L	T	A
		G

O		M
R		A
	O	N

		L
I	T	I
N	I	C

S	O	J
I		E
R	A	

O	O	
T		S
A	N	I

M		I
H	O	D
	D	A

L	A	
		O
J	A	

N	B	
C	O	
A	L	

	B	L
E	C	E
M		D

	I	S
R	Z	E
	A	N

D.E.

11. september 2001

*V ljudeh se ponovno pojavi strah,
v očeh se nam spet pojavijo vojne grozote...*

*Človek si v takih trenutkih zaželi
le eno dragoceno človečansko pravico:*

MIR

PACE

PEACE